

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 4

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 882 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-aprelda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoirazimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Organizational Behavior and Leadership.....	10
Ibrokhim Gulomov	
Baliqchilikda klasterlarini tashkil etishning nazariy asoslari	18
Olim Murtazayev, Muydinov Olim Bekmuratovich	
Оценка состояния привлечения инвестиций в сферу туризма Узбекистана и механизмы управления	24
Арзиматов Бобирмирзо Зокирджон угли	
Biologik aktivlar buxgalteriya hisobni milliy va xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish masalalari ...	27
Axmadaliyeva Zebo Abduxalimovna	
Aholi yashash joylarida yong'in risklarini bartaraf etish xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari	32
Aziz Zikriyoev	
O'zbekistonda ilmiy darajali kadrlar tayyorlash tizimi boshqaruvining tashkiliy tuzilmasi va vazifalari	40
Beknaeva Shaxnoza Vladimirovna	
Mintaqaviy turizmning iqtisodiyot rivojlanishiga ta'siri (O'zbekiston turistik xizmatlar bozori misolida)	45
D. B. O'roqova	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ko'paytirishning asosiy yo'llari	50
Ibrohimov Boburmirzo Baxtiyor o'g'li, Sayfiddinov Sarvarbek Anvarbek o'g'li	
Sanoat korxonalarining aksiyalar bozoridagi faoliyati tahlili: muammolar va yechimlar	55
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
Qurilishda modernizatsiya va diversifikatsiya qilish asosida yangi ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish	63
Islamov Ozodjon	
Sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish yo'llari	67
J. K. Boymurodov	
Mamlakatda yashil iqtisodiyotni rivojlantirish yo'nalishlari	72
Kadixodjayeva Nilufar Raxmatullayevna	
BlokchEYn texnologiyalari yordamida raqamli iqtisodiyotni o'zgartirish	77
Karabayev Rustam Zafarovich, Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida zamonaviy mehnat bozorining rivojlanishi	84
Layli Mirzayeva	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda investitsion resurslardan samarali foydalanish mexanizmlari	88
Luiza Komilovna Xaydarova	
Umumta'lim muassasalari sonining ekonometrik tahlilini pedAgogik metodlar yordamida amalga oshirish....	93
Ravshanova Muhayyo Maxmanazarovna	
O'zbekiston tarixiy shaharlarida turistik faoliyati shakllanishi va ularni boshqarishning nazariy asoslari	98
Meliqulov G'ayrat Abdug'afforovich	
Iqtisodiy rivojlanish va ilmiy tadqiqot rivojlanishining havo ifloslanish darajasiga ta'siri	105
Murodullayev Kamoliddin Sherzod o'g'li, Sadibekova Bibisora Djapparovna, Turdiqulov Farrux Ravshanjon o'g'li	
Hududlarni rivojlantirish va "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishning ekologik muammolari	110
Maxkamov Saidafzal Saidkamol o'g'li, Yigitaliyeva Dilnavo Mansurjon qizi	
Ekoturizm obyektining tasniflanishi va alohida xususiyatlari	116
Qodirov Azizjon Anvarovich	
Mamlakatimiz oliy ta'lim tizimida sifat menejmentidan foydalanishning konseptual asoslari	121
Saidqulova Furuza Farmonovna	
Bo'lajak iqtisodchilarning kasbiy kompetensiyalari	125
Shukurova Marifat Xodjiakbar qizi	
Ta'limning bosqichlari va ularning inson kapitalini shakllantirishdagi ahamiyati	129
To'rayeva Hurriyat To'yqulovna	

Hududlarda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish dasturini amalga oshirishda marketingni rivojlantirish yo'llari	136
Xamidov O. X., Tojiyeva A. F.	
Investitsiyalar marketingining strategik aspektlari.....	143
Xodjamberdiyeva Dilnoza Bahtiyorovna	
Xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion muhit jozibadorligini oshirishga nazariy qarashlar	149
A. Bektemirov, A. A. Abdurahmonov	
Qishloq xo'jaligi raqobatbardoshligini oshirishning ilg'or xorij tajribasi	154
Abdulloev Asliddin Junaydullayevich, Ochilov Narzullo Fayzulloyevich	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari.....	159
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
Turizm sohasi uchun yuqori malakali kadrlarni tayyorlashda davlat va xususiy sherikchilikning o'zaro bog'liqligi tahlili.....	165
Raxmatov Adxam Itolmasovich	
Mamlakatimizda turizm tashkilotlari faoliyatini qo'llab-quvvatlash maqsadida marketing instrumentlari orqali samarali tizim yaratish.....	169
Suyunova Kamilla Baxromovna	
Qishloq xo'jaligida agrokimyo xizmatlar ko'rsatishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	173
Tabayev Azamat Zaripbayevich	
Yashil iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilishni faollashtirish muammolari	178
Xomitov K. Z., Masharipova S. R.	
Considerations on the Problem of Illegal Migration and Human Trafficking	183
Azamatova Gulmira Bayirbekovna, Otarbayeva Guljan Kobeyevna	
Sustainable Development and Environmental Economics in Uzbekistan: A Focus on Carbon Pricing and Renewable Energy	186
Muhammadiyev Po'latjon Ilhomjon o'g'li, Urganbayeva Dilnoza Toxtasinovna	
The use of Digital Technologies in the Provision Of Utilities to the Population	192
Mamanazarov Oybek Shomurodovich, Inoyatova Durdona Shoxaydarovna, Alijonov Jamshid Alijon o'g'li	
The Current State of the Digital Economy in the Agrarian Sphere: Problems and Solutions	196
Babadjanov Abdirashid Musayevich	
Behavioral Theory of the Firm.....	201
Egamberdieva Oydin Abror qizi	
The Role of Information Technologies in Increasing the Capitalization of Commercial Banks	207
Egamova Makhfurat Esanovna	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	211
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Совершенствование методологии экспертизы инвестиционных проектов	216
Бекимбетова Гулнора Маратовна	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли.....	223
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Меры по снижению доли теневой экономики в стране.....	228
Махмудова Юлдузхон Бахромжон кизи, Сафаров Гиёсиддин Абдуллаевич ўғли	
Формирование национальной инновационной системы – одна из приоритетных задач повышения конкурентоспособности Республики Узбекистан	232
Н. М. Махмудов, А. А. Алиев, З. А. Мирзоев	
Мониторинг и анализ современного состояния и развития промышленности в Узбекистане.....	237
Назарова Раъно Рустамовна, Исмоилова Малика Дилшодовна	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов.....	243
Раупов Жамшид Рашидович	
Роль применения ключевых показателей эффективности труда на предприятиях.....	249
Рахматуллаева Шахноза Хамидовна	

Влияние цифровой трансформации на инвестиционную привлекательность Узбекистана.....	255
Саитгаматов Мухаммадхожа Сабирходжа угли, Маркабаева Жансая Айбек кызы	
Организация и координация методической помощи при управлении педагогическими кадрами	261
Хакимова Майя Юрьевна	
Интеграция узбекистана в мировое экономическое содружество путем унификации бухгалтерского учета на основе МСФО	266
Зарипова Саёхат Зафаровна	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari.....	271
Abduqodirova Ozoda Anvarjon qizi	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlarning joriy tahlili.....	276
Abdusalomov Jaxongir O'ktam o'g'li	
Globallashtirish sharoitida mamlakatimizda sug'urta bozorini raqamlashtirishning ahamiyati	282
Anvarova Z.	
The Role of Parents and Teachers in Promoting a Healthy Lifestyle in Children.....	286
Axtamov Djamshed Baxromovich	
A Study of the Importance of Green Economy in Uzbekistan Sustainable Economic Development and its Measurement Indicators in Relation to Environment.....	291
Ataniyazova Maksuda Baltayevna, Tairova Zarnigor Mammot qizi	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	296
Avazov Iloxom Ravshanovich	
Foydani soliqqa tortish obyekti sifatidagi iqtisodiy tarkibi.....	301
Axrorov Zarif Oripovich	
Surxondaryo viloyatida aholining uy-joy bilan ta'minlanganlik darajasini tahlili.....	309
Ibragimov Qobil To'xtamishovich	
Review of Methodological Approaches to Enterprises Financial Condition Analysis.....	314
Ismailova Maxbuba Mirxalilovna	
Innovatsion rivojlanish sharoitida xizmat ko'rsatish sohasini tasniflanishining nazariy va ilmiy asoslari.....	319
Masharipova Manzura Alimbayevna	
Korxonalarda benchmarking strategiyalarini qo'llashning ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlari.....	325
Narziyeva Dilafiruz Muxtorovna	
Davlat budjetining soliqsiz daromadlari shakllanishini takomillashtirish yo'llari.....	330
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	
Mamlakatimizda sanoat ishlab chiqarishi korxonalarining rivojlanish holati tahlili.....	334
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li	
Moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlar talablari asosida tuzish.....	339
Pardayeva Zulfizar Alimovna	
Raqamlashtirish sharoitida qo'shma korxonasi faoliyatining tahlili.....	343
Rashidov Jamshid Xamidovich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishida oilaviy tadbirkorlikning o'rni.....	348
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Saloxiddinov Zuxriddin Nuriddin o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko'rsatishning ilmiy asoslari.....	352
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida telekommunikatsiya sohasini rivojlantirish ilmiy asoslari.....	356
Toshmatov Salohiddin Zayniddinovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarni joriy etishning huquqiy masalalari.....	360
Turg'unov Saloxiddin Jamol o'g'li, Mirzayeva Mohidil Vohidovna	
Zamonaviy sharoitlarda korxonalarning moliyaviy baqarorligini yaxshilash masalalari	366
Usmanova Guljahon Ulug'bek qizi	
Franshizalarni jalb qilishda davlat boshqaruvi tizimida marketing tadqiqotlarining ahamiyati	371
Xodjayev Anvar Rasulovich	

Transport Decarbonization Strategy.....	377
Yarashova Vasila Kamalovna, Muradov Bekzod Xidirnazar ugli	
Temir yo'l transportida ishlab chiqarish faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish	382
Yermatova Dilnoza Axmadjonovna	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	387
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Issiqlik ta'minoti xizmatlarini ko'rsatish samaradorligi va sifatini baholash ko'rsatkichlari tizimi	390
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Issiqlik ta'minoti xizmatlari sifatiga ta'sir etuvchi omillar va ularni baholash	394
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Jismoniy shaxslarning mol-mulkiga soliq solishni takomillashtirish.....	399
Abdullayev Zafarjon Alijonovich, Zaydullayev Abduhabib Boliqul o'g'li	
Sug'urta tashkilotlarida hisob siyosatini ishlab chiqishning ahamiyati.....	404
Abduraimova Maftunaxon Axmatovna	
Bank risklarini boshqarishning xalqaro tajribalari.....	409
Abdurasulov Jaxongir Abduvaliyevich	
Tadbirkorlik subyektlari ijtimoiy ma'sulligini ta'minlash mexanizmining amal qilish darajasi	416
Bayisbayev Javlon Nurlanovich	
Qishloq aholisining qishloq xo'jaligida bilim va innovatsiyalarni o'zlashtirishga ta'sir etuvchi omillarni iqtisodiy baholash (Samarqand viloyati misolida).....	421
Bozorova Lobar Nuralevna	
Направления совершенствования инновационных стратегий в деятельности промышленных предприятий	427
Дониерова Зухрабону Алишер кизи	
Mol-mulk solig'ining korxonalar faoliyatiga ta'siri.....	432
Qudiyarov Kishibay Ramatullayevich	
Banklar reytingini aniqlash va barqarorligini ta'minlashning ustuvor yo'nalishlari.....	438
Maxmudov Omon Tuxtayevich	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida tijorat banklarining aktiv va passiv operatsiyalarini innovatsion usullar orqali boshqarishni takomillashtirish	442
Mo'minova Ma'suda Baxtiyarovna	
Auditorlik tekshiruvini dasturiy ta'minot asosida tashkil etish: muammo va yechimlar.....	447
Nazarova Kamola Sattoral qizi	
Ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirishning davlat tomonidan tartibga solish konsepsiyasi.....	453
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ahamiyati hamda uni rivojlantirish istiqbollari.....	460
Nurullayeva Shaxnoza, Saydullayeva Saodat	
Tijorat banklari inson kapitali samaradorligini baholashda KPI ko'rsatkichlaridan foydalanish mexanizmlari	467
Turaeva Mastura Kurbanovna	
Сущность и особенности инвестиционно-строительного процесса	471
А. Бектемиров, Б.М. Абдувалиев	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarishning dolzarb masalalari.....	478
Saidov Hayotjon Raxmatulloyevich	
Tijorat banklarida kredit operatsiyalari hisobini takomillashtirish.....	482
Sa'dullayeva Asalxon Muzaffarovna	
Ko'p tarmoqli fermer xo'jaliklarining raqobatbardoshlikni baholash usullari	485
Abdulloyev Asliddin Junaydullayevich, Teshayev Mirolim Djumayevich	
Tadbirkorlik subyektlarida soliq yukini optimallashtirish mexanizmi	490
To'xsanov Qudratillo Nozimovich	

Davlat sektorida ichki audit tadbirlarini umumiy rejalashtirish	495
Xamidova Z. U.	
Aholi moliyaviy savodxonligini oshirish va uning ahamiyati.....	501
Xudayarova Xurshida Abdunazarovna	
Kambag'allikni qisqartirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	505
Xudoyberdiyev Jamshid Juraboy o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarida buxgalteriya hisobi va ichki auditni takomillashtirish	511
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sug'urta xizmatlari.....	516
Shodmonova Odina G'ofur qizi	
Fuqarolar davlat pensiya ta'minoti tizimining amaldagi holati tahlili.....	520
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li	
Aholiga bank xizmatlari ko'rsatishning ijtimoiy ahamiyati.....	525
Eldor Uskanov	
Innovatsion boshqaruvning ilg'or xorijiy tajribalari	530
Yusupova Jamila Karamatdinovna	
Neft-gaz korxonalari moliyaviy-iqtisodiy faoliyati natijalari tahlili ("O'ZBEKNEFTGAZ" AJ misolida)	534
Umurzoqov Jamoliddin Sherbekovich	
Korxonalarda savdo marketing faoliyati samaradorligini baholash	541
Sobirov Azizbek Avzbekovich	
Moliyaviy firibgarliklarga qarshi kurashishda raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari.....	548
Gadaev Ismat Yadgarovich	
Hududlarda islom iqtisodiyoti tamoyillari asosida amalga oshirilgan investitsion loyihalar: to'siqlar va yechimlar	551
Irgasheva Gulbahor Sodiqovna	
O'zbekistonda investitsiyalardan samarali foydalanish asosida oziq-ovqat sanoati samaradorligini oshirish yo'llari	554
Kobilova Nasiba Xurramovna	
Foreign Economic Relations as a Factor of Effective Functioning of the Economy	561
Bakhodurova Sulkhiya Azizkhodjaevna, Li Marina Rudolfovna, Mukhtarova Donata Ravshanbekovna, Romashkin Roman Anatolyevich	
Modern Approaches to the Organization and Development of the Consumer Services Market	566
Musyeva Shoira Azimovna	
Ishlab chiqarish siklini qisqartirishning iqtisodiy samaradorligi.....	570
Odina Nabiyeвна Tuychiyeva, Nazarova Latofat Toirjon qizi	
Asalarichilik mahsulotlari bozorida marketing strategiyasini amalga oshirish.....	575
Rashidova Xadicha Tursunalievna	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida bank faoliyatini iqtisodiy-matematik modelashtirish yo'llari	581
Raxmanov Mexridin Sindarovich	
Korporativ boshqaruv amaliyoti bo'yicha hisobot tuzish bo'yicha xorijiy tajriba	586
Tashmatov Rustam Xusanovich	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	592
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Iqtisodiyotda turizm o'rnini statistik baholash uslubiyoti.....	595
Zilola Jumanova	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	602
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Блокчейн-технология и информационная безопасность в цифровой экономике Узбекистана.....	607
Кадиров Алишер Исмаилович	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов	611
Раупов Жамшид Рашидович	

O'zbekistonda zamonaviy kabel va sim mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyatiga nazar.....	617
Rashidova Odina Olimjon qizi	
Современные тенденции развития валютных отношений в Узбекистане	622
Камалов Камолалдин Кахрамонович	
Sug'urta sohasining O'zbekiston iqtisodiyotidagi o'rni	626
Sharobiddinov Akramjon Goyibbayevich	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi va undan O'zbekistonda foydalanish yo'nalishlari	630
Fayziyeva Aziza Azamat qizi	
Modeling the Stackelberg strategy in a linear model (linear city) Hotelling.....	635
Musayeva Shaira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilkhomovna	
Mulkning kapitallashuvi darajasini iqtisodiy jihatdan amalga oshirish samaradorligini baholash uslublari.....	644
Norboyev Odil Abrayevich	
Tijorat banklarining kredit portfelini amaliy holati va ekonometrik tahlillari: ATB "Aloqabank" misolida.....	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyeвна	
O'zbekistonda "yashil iqtisodiyot" muhitida kreditlash va moliyalashtirish imkoniyatlari	654
Taxir Urkinbayev	
Budjet tashkilotlarida ichki nazorat tizimini tashkil qilishning xususiyatlari.....	658
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
Chinese Commercial Banks Experience in Asset Diversification	663
Uktamova Nozima Narzulla kizi	
Sanoat taraqqiyotida ishlab chiqarish korxonalarini ustuvor rivojlantirish istiqbollari.....	667
Yadgarov Akram Akbarovich	
Анализ деятельности коммерческих банков Узбекистана по кредитованию физических лиц.....	673
Базарова Нигора Равшановна	
Mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb etishning innovatsion jarayonlarga ta'sirini baholash.....	684
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	689
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin o'g'li	
Tashqi mehnat migratsiyasi.....	694
O. N. Djurayev	
Raqamli iqtisodiyotda sanoat tarmog'ining davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishini baholash	699
Otaboyeva Dildora	
Nobank kredit tashkilotlarining moliyaviy xizmatlari sifatini oshirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi	705
Raimov Xurshid Muxtorovich	
Tijorat banklarida moliyaviy injiniringni qo'llash istiqbollari	711
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
O'zbekiston Respublikasi moliya bozorida tijorat banklari faoliyati: muammo va yechimlar	716
Toymuxamedov Ibroxim Rixsiboevich, Jumaev Islombek Akram o'g'li	
Agrar ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish yo'llari	723
Boltayev Nurali Shiramatovich, Beglayev Uchqun Xurramovich, Abdiyev Izzat Risqiboyevich	
O'zini o'zi band qilgan shaxslardan olinadigan soliqlarni takomillashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni jilovlash masalalari	731
Davranov Iskandar Jumayevich	
Iqtisodiy konsentratsiyalarni tartibga solish va nazorat qilishni takomillashtirish.....	738
Luqmanov Sharifxon A'zam o'g'li	
Role of Private and Public Kindergartens in Early Childhood Development	744
Makhmudova Munisakhon Abbos qizi	
"Yashil" enegriya quvvatlarini barpo etish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash asosi sifatida.....	749
Muminova Elnoraxon Abduraimovna, Umarova Dilnoza Oybek qizi	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda CVP-tahlilni tashkil etishning muammoli jihatlari	754
Qlichev Baxtiyor Pardayevich	

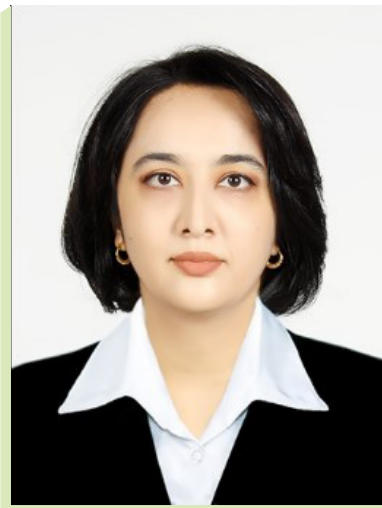

Korxonada likvidlik riskini minimallashtirish orqali uning moliyaviy barqarorligini saqlab qolish	759
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Развитие международных торгово-экономических связей Республики Узбекистан	766
Ким Татьяна Валерьевна, Гофуржонов Шахрибону Бахромжон кизи	
Kapital qurilishni boshqarish samaradorligini oshirishning dolzarb masalalari	774
A. Bektemirov, M. U. Sarimsoqov	
O'zbekiston mehnat bozorida yoshlarning ish bilan bandlik darajasini oshirish.....	780
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Bahromov Shahzod Fazliddinovich	
Роль имиджа в улучшении инвестиционной привлекательности высших учебных заведений.....	787
Жанзаков Бекзот, Жонузиков Мирзабек	
Innovatsion kichik tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha xorij tajribasi va uni mamlakat iqtisodiyotida qo'llash imkoniyati.....	795
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Eshqulova Dilorom Abduravupovna	
Перспективы развития банковского сектора в Узбекистане для иностранных туристов	802
Муминов Шахзод Низомиддинович, Каримова Азиза Махмадризоевна	
Innovatsion faoliyat moliyaviy modellari va mexanizmlarini rivojlantirishning konseptual asoslari	806
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Qishloq xo'jaligi tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajribalar va ulardan respublikamizda samarali foydalanish yo'llari	814
Ishniyazov Baxrom Normamatovich	
Turistik xizmatlarining o'ziga xos xususiyatlari va marketing tadqiqotlari.....	819
Berdiqulova Iroda Rayimqulovna	
Qoraqalpog'iston qishloq xo'jaligi: asosiy muammolar va rivojlanishining ustuvor yo'nalishlari	823
Yeshimbetov Uktamjon Xudaybergenovich	
Iqtisodiyotning erkinlashtirilishi sharoitlarida kichik biznes sektori rivojlanishining imkoniyatlari.....	832
Botirova R. A., Sirojiddinov I. Q.	
Kriptoalyuta va blokcheyn tadqiqotlari: tendensiyalar va istiqbollar	835
Berdiqulov Jurabek	
Bank risklarni monitoring qilish tizimini takomillashtirish	837
Hamroyev Sherzod Axtamovich	
O'zbekiston hududlariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda ko'p qavatli "yashil" fermer xo'jaliklarini tashkil etishning ahamiyati	843
Turdimuratova Aziza Alisherovna	
Surxondaryo viloyatining mahalliy budjet daromadlarini oshirish yo'llari va uni arima modeli asosida prognozlash.....	846
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Qishloq xo'jaligi tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotidagi o'rni va undagi tarkibiy o'zgarishlarni statistik baholash.....	856
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatish korxonalarining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati	863
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Turizm bozorini rivojlantirishda mehnat bozorining tutgan o'rni va ahamiyati	872
Berdiqulova Iroda Rayimqulovna, Berdikulov Jurabek	
Проблемы расчета определения и планирования прибыли предприятий в условиях модернизации экономики	876
Алиева С.С.	

UMUMTA'LIM MUASSASALARI SONINING EKONOMETRIK TAHLILINI PEDAGOGIK METODLAR YORDAMIDA AMALGA OSHIRISH.

Ravshanova Muhayyo Maxmanazarovna
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada ko'p omilli ekonometrik model tuzishda zarur omillarni tanlay bilish, omillar orasidagi bog'lanish, regressiya tenglamasini tuzish, ekonometrik modelni baholash va Excel dasturi yordamida model tuzish haqida tushuncha va ma'lumotlar taqdim etilgan. Shuningdek, muallif tomonidan natijaviy va ta'sir etuvchi omillar tanlab olingan bo'lib, umumta'lim muassasalari soniga ta'sir etuvchi omillar sifatida aholi jon boshiga asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar va umumta'lim muassasalarida o'quvchilar soni tanlab olingan hamda ular asosida regressiya tenglamasi tuzilgan va tahlil etilgan. Ko'p omilli ekonometrik modelni tuzishda keys-stadi metodidan foydalanilgan bo'lib, mazkur metod davomida vazifa va topshiriqlar bosqichma bosqich amalga oshirilgan.

Kalit so'zlar: ekonometrika, korrelyatsiya, ko'p omilli regressiya tenglamasi, Excel, Keys-stady metodi, chiziqli regressiya tenglamasi, ekonometrik modelni baholash, Fisher mezon, Student mezon.

Abstract: In this state, the concept of information and selection factors, necessary for the creation of a multifactor econometric model, the factor of the correlation coefficient, the creation of a regression equation, a simple econometric model and the creation of a model with the help of Excel are presented. Also, the authors identified the resulting and influencing factors, such as factors that influence the number of public educational institutions, human investment and basic capital, and the number of students and public educational institutions. The method of thematic research was used to create a multifactorial econometric model, and this method was used to create a multifactorial econometric model.

Key words: econometrics, correlation, multifactorial regression equation, Excel, thematic research method, linear regression equation, econometric estimation model, Fisher's criterion, Student's criterion.

Аннотация: В данной статье представлены понятия и информация об умении выбирать факторы, необходимые для создания многофакторной эконометрической модели, связи между факторами, создании уравнения регрессии, оценке эконометрической модели и создании модели с помощью Excel. Также автором выделены результирующие и влияющие факторы, такие как факторы, влияющие на количество общеобразовательных учреждений, душевые инвестиции в основной капитал и количество студентов в общеобразовательных учреждениях и на их основе построено и проанализировано уравнение регрессии. Метод тематического исследования использовался для создания многофакторной эконометрической модели, и в ходе этого метода поэтапно выполнялись задачи и задачи.

Ключевые слова: эконометрика, корреляция, уравнение многофакторной регрессии, Excel, метод тематического исследования, уравнение линейной регрессии, оценка эконометрической модели, критерий Фишера, критерий Стьюдента.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 3-iyundagi 345-sonli qarori tahririda umumta'lim muassasalari o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va Qonunlariga, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlariga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmonlari, qarorlari va Farmoyishlariga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlariga, ushbu Nizomga, boshqa normativ-huquqiy hujjatlarga, shuningdek, o'z ustavlariga amal qilishi keltirilgan. Ushbu qaror doirasidan kelib chiqib, umumta'lim muassasalari davlat va qonun nazorati va himoyasida ekanligini anglash mumkin. Bugungi kunda ta'lim muassasalarida amalga oshilayotgan imkoniyatlar va o'zgarishlar yosh avlodning komil va yetuk bo'lib yetishishi va komil insonlar bo'lishida muhim ahamiyatga egadir. Shuningdek, davlat umumta'lim muassasalarida umumiy o'rta ta'lim olish bepul amalga oshirilishi ham bugungi kun yosh avlodning davlat himoyasi va e'tiborida ekanligini, ta'lim esa davlat siyosati darajasida ekanligiga yaqqol misoldir. Bugungi kunda respublika aholisining soni oshishi munosabati bilan umumta'lim muassasalarining soni ham ortib bormoqda.

Xususan, statistik ma'lumotlar asosida ekonometrik umumta'lim muassasalari sonining ekonometrik modeli keltirib o'tilgan.

ADABIYOTLAR SHARHI

Ekonometrika yuksak darajadagi iqtisodchilarni yetishtirishda muhim rol o'ynaydi. Hozirda ko'pgina iqtisodiyot bo'yicha oliy ta'lim muassalarida ishlab chiqarish imkoniyatlari, tanqislik va alternativ xarajatlar, nisbiy afzalliklar kabi iqtisodiy tushunchalar o'rgatilmoqda, shuningdek, talab va taklif, elastiklik tushunchasi, uning iqtisodiy talqini, qisqa va uzoq muddatli oraliqda firma foydasini maksimallashtirish sharti, raqobatlashgan va raqobatlashmagan bozorlarda firmalarning harakati, iste'molchilarning xatti-harakati, ularning muvozanatligi, makroiqtisodiy ko'rsatkchlar tahlili va xalqaro savdo bilan bog'liq bo'lgan holatlar atroficha yoritilmoqda (Sh.U.Mustafaqulov, J.B.Negmatov va boshqalar "Ekonometrika" o'quv qo'llanma 2017) deb ta'kidlab o'tgan.

Ekonometrik modellashtrish ko'plab belgilar bilan tavsiflanadi. Modellardagi obyekt belgilari o'zaro bog'langan bo'lib, yo natija (izohlanuvchi o'zgaruvchi) rovida yoki omil (izohlovchi o'zgaruvchi) rovida ishtirok etadi. Har qanday sinf ekonometrik modelini o'zgaruvchilari shartli ravishda qo'yidagi turlarga bo'linadi. Ekzogen (mustaqil, x) – ularning qiymatlari modeldan tashqarida beriladi. Endogen (erksiz, y) – ularning qiymatlari modelning ichida aniqlanadi. Lag (ekzogen va endogen) – bundan avvalgi vaqt davrlari bilan sanasi qo'yiladi va joriy o'zgaruvchilar bilan teng bo'ladi. Oldindan belgilangan – lag va joriy ekzogen o'zgaruvchilar, lag endogen o'zgaruvchilar (B.Yu.Xodiyev, T.Sh.Shodiyev, B.B.Berkinov "Ekonometrika" 2018) haqida ta'rif bergan.

S.Fisher ekonometrika iqtisodiy o'rtasidagi o'zaro bog'liqliklarni o'lchash uchun statistika usullarini ishlab chiqish va qo'llash bilan shug'ullanishini e'tirof etgan. Demak ekonometrik modellarni qurishda dastavval omillar tanlab olinadi va statistik ma'lumotlar asosida ekonometrik modellar quriladi. Tuzilgan ekonometrik modellar iqtisodiy tahlil va prognoz qilinadi.

Ekonometrika iqtisodiyotning roliga bo'lgan ma'lum qarashlar natijasidir, bunda iqtisodiy ma'lumotlarga matematik statistikani qo'llash orqali matematik iqtisodiyot bo'yicha tuzilgan modellar va olingan miqdoriy natijalarni empirik qo'llab-quvvatlash imkonini beradi (Gerhard Tintner. Methodology of Mathematical Economics and Econometrics, The University of Chicago Press, Chicago, 1968). Real statistik ma'lumotlar asosida ekonometrik modellarni nafaqat iqtisodiy sohalarida balkim ijtimoiy statistik ma'lumotlar asosida ham qurish mumkin. Xususan, umumta'lim muassasalari soni misolida ham keltirilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolani yozishda statistik, matematik, guruhlash, qiyosiy va tarkibiy tahlil, induksiya va deduksiya, tizimli yondashuv va mantiqiy izchillik usullari qo'llanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR MUHOKAMASI

Y natijaviy omil va unga ta'sir etuvchi X_1 va X_2 omillarning statistik qiymatlari jadval ko'rinishida taqdim etilgan.

Yillar	Umumta'lim muassasalari soni Y	Aholi jon boshiga asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar X_1	Umumta'lim muassasalarida o'quvchilar soni X_2
2012	9779	821,4	4490960
2013	9758	1008,2	4489668
2014	9733	1224,0	4539720
2015	9720	1431,7	4670685
2016	9719	1608,6	4824974
2017	9718	2227,8	5271261
2018	9774	3769,6	5850852
2019	10090	5834,6	6168198
2020	10181	6140,3	6287885
2021	10289	6861,0	6304586

Vazifalar:

1. Ko'p omilli regressiya tenglamasi va korrelyatsiya bog'lanish aniqlansin.
2. Ko'p omilli regressiya tenglamasi tahlil etilsin.
3. Jarayon R2 moslik bo'yicha baholansin.
4. Fisher mezon bo'yicha baholansin.
5. X1 va X2 ning parametrlarining ahamiyatligi baholansin.

Talabalarga tavsiya etiladigan manbalar.

“Ekonometrikaga kirish” o'quv qo'llanmasidan “Ekonometrik modellarni baholash” mavzusi asosida keys bajarilsin.

Talabalar uchun ko'rsatmalar:

1. Keysning aniq maqsadini belgilab oling.
2. Regressiya tenglamasi “Normal tenglamalar tizimi” yordamida yaratilsin va omillar orasidagi bog'lanish chiziqli korrelyatsiya koeffitsiyenti formulasidan foydalanilsin.
3. Regressiya tenglamasining real holatga mosligi bo'yicha baholansin.
4. Regressiya tenglamasining statistik ahamiyatligi Fisher mezon yordamida baholansin.
5. Har bir omil uchun regressiya tenglamasining parametrlari Styudent mezon yordamida statistik ahamiyatga egaligi baholansin.

Keysni yechish jarayoni:

1. Mashg'ulot avvalida talabalar kichik guruhlarga bo'linadilar va umumiy jarayonni tahlil etadilar.
2. Umumta'lim muassasalari sonining oshishiga ta'sir etuvchi omillarni muhokama etadilar.
3. Statistik ma'lumotlar asosida regressiya tenglamasi va korrelyatsiya koeffitsiyenti hisoblanadi.
4. Jarayon Fisher va Styudent mezonlari yordamida baholanadi va omillar ahamiyatlilik darajasi bo'yicha tahlil etiladi.
5. Kichik guruhlarning natijalari tahlil etiladi va umumiy xulosa yasaladi.

Yechim:

Ko'p omilli regressiya tenglamasi va korrelyatsiya koeffitsiyenti Excel dasturining “Analiz danniy” ustqurmasi yordamida hisoblanadi.

	Umumta'lim muassasalari soni	Aholi jon boshiga asosiy kapitalga o'rnatilgan investitsiyalar	Umumta'lim muassasalarida o'quvchilar soni
2012	9779	821,4	4490960
2013	9758	1008,2	4489668
2014	9733	1224,0	4539720
2015	9720	1431,7	4670685
2016	9719	1608,6	4824974
2017	9718	2227,8	5271261
2018	9774	3769,6	5850852
2019	10090	5834,6	6168198
2020	10181	6140,3	6287885
2021	10289	6861,0	6304586

1-rasm: “Analiz danniy” ustqurmasida korrelyatsiya koeffitsiyentini hisoblash oynasi.

	A	B	C	D
1		Umuamta'lin muassasalari soni	Aholi jon boshiga asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar	Umuamta'lin muassasalarida o'quvchilar soni
2	2012	9779	821,4	4490960
3	2013	9758	1008,2	4489668
4	2014	9733	1224,0	4539720
5	2015	9720	1431,7	4670685
6	2016	9719	1608,6	4824974
7	2017	9718	2227,8	5271261
8	2018	9774	3769,6	5850852
9	2019	10090	5834,6	6168198
10	2020	10181	6140,3	6287885
11	2021	10289	6861,0	6304586

	Y	X1	X2
Y		1	
X1	0,931848		1
X2	0,837824	0,974904	1

2-rasm: Excel dasturida korrelyatsiya koeffitsiyentining natijaviy qiymati.

Регрессия

Входные данные
Входной интервал Y: \$B\$1:\$D\$11
Входной интервал X: \$C\$1:\$D\$11
☒ Метки
☒ Уровень надежности: 95 %
Параметры вывода
☒ Выходной интервал: \$F\$3
☐ Новый рабочий лист
☐ Новая рабочая книга
Остатки
☒ Остатки
☐ График остатков
☒ Стандартизованные остатки
☐ График подбора
Нормальная вероятность
☐ График нормальной вероятности

3-rasm: "Analiz daniyi" ustqurmasida regressiya koeffitsiyentini hisoblash oynasi.

Выходные итоги

Регрессионная статистика

	SS	df	MS	F	Significance F
Регрессия	2,413975	2	1,206988	628,480051	6,33E-08
Остатки	7,555843	8	0,944480		
Общая	9,969818	10			

Коэффициенты регрессии

	Коэффициент регрессии	Стандартная ошибка	t-Статистика	P-Значение	Вероятность F
Константа	5,94339	0,989903	6,004509	0,000000	0,000000
X1	0,931848	0,017891	52,13333	0,000000	0,000000
X2	0,837824	0,017891	46,85555	0,000000	0,000000

Выход остатков

	Остатки	Стандартизованные остатки
1	8708,54	79,987
2	8768,58	83,848
3	8773,53	85,338
4	8765,74	85,7422
5	8740,56	83,2648
6	8886,08	81,9901
7	8798,61	84,4088
8	10118,1	92,1093
9	10137,9	92,5129
10	10181	92,9987

4-rasm: Excel dasturida regressiya koeffitsiyentining natijaviy qiymati.

Natijaviy omil umumta'lim muassasalari soni ta'sir etuvchi omil aholi jon boshiga asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalarga 0,93 ga bog'lanmoqda. Umumta'lim muassasalarida o'quvchilar soni esa natijaviy omil 0,83 bog'lanmoqda. Ko'p omilli regressiya tenglamasi esa

$$y=11321,9+ 0,216 x_1-0,0004x_2$$

Aholi jon boshiga asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalarni bir birlik oshirsak, umumta'lim muassasalari soni 0,216 birlikga oshar ekan. Umumta'lim muassasalarida o'quvchilar soni bir birlikka oshganda umumta'lim muassasalari soni 0,0004 ga kamayar ekan. Fisher mezoni bo'icha omillar baholanganda $F_{hisob} > F_{jadval}$ bo'lganda umumiy jarayon to'g'ri deb baholanadi. Fisherning F-kriteriyasi jadvali bo'yicha qiymat 4.1 ni ko'rsatmoqda. F_{hisob} esa 109,48 ga teng. Regressiya tenglamasining statistik ahamiyati to'g'ri deb topiladi. X_1 va x_2 omillarning parametrlariga ko'ra statistik ahamiyatini Student mezoni yordamida baholaymiz:

$$Y = 11322 + 0.21X_1 - 0.0004X_2$$

$$t = (31,41) (7,76) (-4,76)$$

$t_{hisob} > t_{jadval}$ bo'lganda jarayon to'g'ri deb baholanadi. 95% ahamiyatlikda regressiya tenglamasi bajarilganda Student mezonining kritik qiymati 1,81 ni ko'rsatmoqda. Demak, $t_{hisob} < t_{jadval}$ dan omillar bo'yicha statistik ahamiyati to'g'ri baholangan. Demak, regressiya tenglamasi va korrelyatsiya koeffitsiyenti ijobiy baholangan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa sifatida shuni ta'kidlash lozimki, pedagogik metodlar yordamida talabalarga ekonometrika fanini o'qitishning ahamiyati yuqoridir. Xususan, ushbu metodlar orasida keys-stady metodining o'zni beqiyosdir. Bunda talabalar ekonometrik model tuzish uchun zarur topshiriq va vazifalarni keyslar yordamida o'zlashtirishi mumkin. Ekonometrik modellarni qurish uchun omillarni tanlash, ushbu omillar asosida statistik ma'lumotlarni jamlash, korrelyatsion bog'liqlik va regressiya tenglamalarini tuzish. Tuzilgan ekonometrik modelni mezonlar asosida baholash va trend modelini tuzib, prognoz qilish ko'nikmalarini shakllantirish mumkin bo'ladi. Keyslarda beriladigan vazifalar va topshiriqlar bosqichma bosqich berilishi lozim bo'ladi. Aholi jon boshiga asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalar sonini bir birlikka oshirganda umumta'lim muassasalari soniga ortishini va umumta'lim muassasalarida o'quvchilar soni bir birlik ortganda esa umumta'lim muassasalari soni kamayishini ya'ni maktablarga bo'lgan talab ortishini tahlil qilish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abdurakhmanov K.Kh, Mukhitdinov E.M, Shakarov Z.G., Amanov O.A, Nabiev O.A. Labor migration and its impact on employment of population. Международный научно-исследовательский журнал. International research journal. ISSN 2303-9868 print, ISSN 2227-6017 online. Екатеринбург, №4 (82) 2019, часть 2, Апрель. 6-11 – стр.
2. Rakhimov A. N. Econometric modeling of the development of educational services to the population of kashkadarya region //Academicia: an international multidisciplinary research journal. – 2021. – T. 11. – №. 2. – C. 1305-1312
3. Ravshanova M. M. Pedagogika oliy ta'lim muassasalari talabalariga ekonometrikani o'qitishning tahsil texnologiyasi va metodik tizimning mohiyati //International sonference on learning and teaching. – 2022. – T. 1. – №. 3. – S. 349-353.
4. Ravshanova M. M. Pedagogika oliy ta'lim muassasalari talabalariga ekonometrikani o'qitishning tahsil texnologiyasi va metodik tizimning mohiyati //International sonference on learning and teaching. – 2022. – T. 1. – №. 3. – S. 349-353.
5. Safoevna S. Z., Juraevna M. N. Analysis of economic efficiency of the use of irrigated land in agriculture and factors on them //Journal of Contemporary Issues in Business and Government. – 2021. – T. 27. – №. 2. – C. 4055-4061.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.